DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۶۹۶

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ.ل

PROPERTY OF ACKU

حامد کرزی:

له دې وروسته به بهرني پوځونه خپلسري عملیات نه کوي

حامد کرزی، چې ورمه ورځ د لندن له کنفرانس څخه هېواد ته راستون شو، په پلازمېنه کابل کې یې خبریالانو ته په یوه ناسته کې وویل: له دې وروسته به بهرني سرتېري خپلسري عملیات نه کوي، کورونه به نه تلاشي کوي، زندانونه به نه لري، نه به بندي ورکوو. له بده مرغه، چې پخوا دوی بندیخانې درلودې او داد افغانستان له خپلواکۍ سره په تکر کې خبره ده. زه هیله لرم، چې دوی به دغه تکي ته پام وکړي. د لندن په کنفرانس کې په دې اړه جدي بحث وشو **۳مـــخ**

لسم کال - دویمه دوره، ۶۹۶ مه ګڼه، پر له پسې ۱۷۶۴ ګڼه، د ۱۳۸۸ ل ـ د سلواغې ۱۲ مه - د دوشنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د صفرالمظفر ۱۶ مه د ۲۰۱۰ د فبروري لومړۍ

ملي اردو، بې سرپرسته یتیمان!

رڼا- ستوری، ورمه ورځ د وردګو ولایت د سیداباد ولسوالۍ د اکاخیلو په سیمه کې د شپې له خوا د امریکایي عسکرو په بمباري کې ۵تنه د ملي اردو سرتیري ووژل شول. پینبه داسې مهال رامنځته کیږي چې په ډول ډول بهانو د امریکا رنګه په سیمه کې مخ به بدبدو ده او خپل اعتماد یې د بایللو په حال کې دی، او له دې بې باوریو سره د دوی تلفات هم نور له لسګونو نه سلګونو ته غځ کوي. ددغه پینبې په دا بله ورځ، په همدغه ولایت کې د یوه افغان ژپاړن له خوا دوه امریکایي سرتیري ووژل شول. ظاهري انعکاس، دواړه پینبې د یو ډول انتقام بوی ورکوي. خو په دا ډول پینبو کې د ملي اردو پر مظلومیت څوک ستړګې نه شي پټولی چې له دواړو لوریو دوی په ډول ډول بهانو، د افغان ولس په شان وژل کیږي. د بهرنیانو له لوري د ملي اردو د سرتیرو وژل دا نه **۳مـخ**

ولسمشر کرزي ملا عبدالسلام ضعیف له طالبانو سره د اړیکو په پار ګومارلی

د جرمني صدراعظمې او د افغانستان ولسمشر په افغانستان کې د سولې د راوستلو او د پخلاینې په پروسه کې د طالبانو د په شاملولو کې د پاکستان د لا فعال رول غوښتنه وکړه.

د جرمني صدراعظمې انګیلامیرکل په یوه مرکه کې چې پرون په ویلت ام زونتاګ ورځپاڼه کې خپره شوه، وویل چې پاکستان باید د افغانستان د مسئلې په حل کولو کې لا زیات دخیل شي.

هغې وویل د افغانستان د لانجې د جامع حل لپاره مورږ د افغان چارواکو د پراخې ونډې او دغه راز د افغانستان د ګاونديانو په تېره بیا پاکستان ګډون ته اړتیا لرو.

د پاکستان رول د افغانستان په کورنیو چارو کې د لاسوهنې له کبله محدود شوی، د دغه هېواد استخباراتو ته د افغانستان حکومت او طالبان د شک په سترګه ګوري.

د تاند د رپوټ له مخې، د افغانستان ولسمشر حامد کرزي په پاکستان کې د افغانستان د طالبانو د وخت سفیر **۳مـــخ**

د رشوت اخیستو پر مهال د اقتصاد رییس لاس په لاس ونیول شو

د کونړ ولایت د اقتصاد رییس فاروق جهان د سلواغې پر ۱۰مه، د ځارنوالۍ او پولیسو لخوا د رشوت اخیستو پر مهال لاس په لاس ونیول شو.

د دې ولایت د استیناف ځارنوال محمد عیان وویل، چې په دې اړه د عبدالحق فاونډېشن لخوا دوی ته خو واړې شکایت شوی و، چې د اقتصاد رییس تړې رشوت غواړي.

د هغه په وینا، یاد شوی شرکت په کونړ ولایت کې د سړک جوړونې پروژې پرمخ بیایي، خو د اقتصاد رییس ورته د پروژو ترلاسه کولو او کارونو کې ستونزې راولاړولې.

محمد عیان وایي چې د اقتصاد رییس له یاد شوي شرکت څخه د پنځه سوه زره افغانیو او یا یو کرولا موټر غوښتنه کړې وه.

ده زیاته کړه: «مورږ د شرکت مسوولینو ته ویلي وو، چې دغه پیسې ورکړئ او پیسې یې په نښه کړئ.» **۳مـــخ**

۲۰۱۰ سال انتقال مسوولیت‌های امنیتی و مدنی به دولت افغانستان است

سخنگوی سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در مصاحبه با شبکهٔ خبری الجزیره تأکید کرد که سال ۲۰۱۰ به منزلهٔ سال انتقال مسوولیت‌های امنیتی و مدنی افغانستان به دولت آن است.

به گزارش شبکهٔ الجزیره، "جیمز آپاتورای"، سخنگوی ناتو، اظهار داشت: مسوولیت‌های امنیتی و مدنی که در دست نیروهای خارجی قرار دارد، باید در سال ۲۰۱۰به نیروهای دولت افغانستان واگذار شود. سخنگوی ناتو در ادامه گفت: از آنجا که "حامد کرزی"، رییس جمهور افغانستان، طرح‌هایی برای بهبود شرایط امنیتی و مدنی کشورش دارد و روند اتحاد ص۳

هفتمین کنفرانس جهانی؛ نمایانگر تعهدات جامعهٔ جهانی در راستای تحقق صلح در کشور

۲

مرکل صدراعظم آلمان:

پاکستان باید نقش پررنگ تری در افغانستان ایفا کند

صدراعظم آلمان گفت که دولت پاکستان باید برای کمک به افغانستان خود را بیشتر در مسایل این کشور درگیر کند.

آنجلا مرکل صدراعظم آلمان با اشاره به اوضاع افغانستان گفت که بدون دخالت و همکاری پاکستان، دستیابی به صلح در منطقه غیرممکن خواهد بود.

وی در گفتگو با هفته نامه آلمانی "ولت آم زونتاگ" تاکید کرد که پاکستان نیز با توجه به وجود گروه های شبه نظامی در این کشور نیازمند ایجاد صلح و ثبات است. وی در ادامهٔ این مصاحبه از وجود پیوندهایی بین گروه های طالبان در دو کشور افغانستان و پاکستان سخن گفته و خاطرنشان کرد: برای یافتن یک راه حل کارآمد، ما نیازمند درگیر شدن بیشتر پاکستان و دیگر کشورهای همسایهٔ افغانستان در مسایل این کشور هستیم. مرکل همچنین فرستادن نیروهای بیشتر به افغانستان و افزایش کمک های غیرنظامی به دولت این کشور را از جملهٔ برنامه های آیندهٔ برلین در جنگ افغانستان دانست.

صدراعظم آلمان در پاسخ به انتقادهای داخلی در آلمان از ادامهٔ ماموریت نظامیان این کشور در افغانستان و فشارهای مخالفت ها برای تعیین تاریخ خروج از افغانستان، تعیین هر گونه تاریخی برای عقب نشینی را رد کرده و آن را موجب تقویت مجدد طالبان دانست.

به ادعای مرکل، خروج نظامیان خارجی از افغانستان موجب می شود که اهداف مورد نظر جامعهٔ جهانی برای این کشور به تحقق نرسد. وی در عین حال خروج از افغانستان را مغایر با مسوولیت آلمان در قبال دولت این کشور دانست.

آګاه باشید! خود را از خطر مواد انفجاری محفوظ نگهدارید.
اگر دیدید به نیروهای امنیتیِ محل تان راپور دهید.

خبراووسئ! ځان د چاودیدونکو توکو له ګوابښ څخه خوندي وساتئ.
که موولیدل ، دخپلې سیمې امنیتي ځواکونو ته رپوټ ورکړئ.

د لوی او بښونکي خدای ﷻ په نامه

سرمقاله

د حکیم الله مسعود مرګ پاکستاني طالبانو ته ستر ګوزار

پاکستان د شایعو پر بازار بدل شوی. له کومه وخته چې د دې هېواد په شمال، قبایلي سیمو کې د پوځ او طالب جنګیالیو ترمنځ د ډغرو وهلو سیالي پیل شوې، دا څوم ځل دی، چې د طالبانو او د هغوی د اړوندو کړیو د مشرانو د وژنې خبرونه ورکول کېږي، خو په دې لړ کې یوازې یو ځل دغه شایعې د حقیقت جامه اغوستې، چې هغه د پاکستاني طالبانو د پخواني مشر بیت الله مسعود د مرګ خبره وه. پاکستان اوس بیا د همداسې شایعې د تونډو څپو په ګرداب کې راګیر دی. ویل کېږي، چې د پاکستان د طالبانو د تحریک اوسنی مشر، حکیم الله مسعود، چې د بیت الله مسعود تر مرګه وروسته، دغه مقام ورپه غاړه شو، د جنوري په نیمایي کې د امریکا د بې پیلوټو الوتکو په هوایي بریدونو کې تر سخت ټپي کېدو دریځې وروسته، په یوه روغتون ساه ورکړې. دغه خبره، یو شمېر قبایلي مشرانو اسوشېټډ پرس ته کړې او ځرګنده کړې یې ده، چې دوی د نومورې د خاورو سپارلو په مراسمو کې هم ګډون درلود، خو دا په داسې حال کې ده، چې د پاکستان د پوځ سرچینې دا خبره نه تاییدوي او وایي، چې د دې خبر د تایید لپاره موثق او کره لاسوندونه او شواهد نه لري.

حکیم الله مسعود هغه کس دی، چې په دې وروستیو کې د پاکستان په بېلابېلو ښارونو کې د بې سارو ځانمرګو او بمي بریدونو په ترسره کولو سره، پاکستان دولت د هغه وژلو او یا ژوندي نیولو پر سر تر ۶ لکو زیاتو ډالرو جایزه ټاکلې وه او همدا راز په خوست ولایت کې د امریکا د استخباراتي کارکوونکو پر یوه مرکز تر بریده وروسته، چې پکې د سي آی اې شبکې اته تنه مهم غړي ووژل شول، د امریکا د سي آی اې اداري د غچ اخیستنې خبره کړې وه، او ویلي یې و، چې د خپلو کارکوونکو د وژل کېدو بدل به اخلي.

په هرصورت، اوسمهال د امریکا، پاکستان او افغانستان لپاره تر ټولو مهمه مسئله د حکیم الله مسعود وژنه او یا نیونه ده، ځکه نومورې هم پاکستان او هم د افغانستان په ناارامیو کې لوی لاس لري او د امریکا لپاره یې هم یوه لویه سرخوږې جوړه کړې. پر دې بنسټ، که د نومورې د وژل کېدو خبره کره شي، نو دا په اصطلاح له تروریزم سره د مبارزې په ډګر کې د پاکستان او امریکا لپاره ستره لاسته راوړنه ګڼل کېږي، د دې ترڅنګ، د مسعود د وژل کېدو خبره، به د پاکستاني طالبانو پر صفونو هم ځانګړی اغېز ولري، ځکه د بیت الله مسعود له وژل کېدو وروسته هم د طالبانو په لیکو کې یو ډول تشتت رامنځته شوی، چې دغه ناهمغږي او پراګنده ګي د حکیم الله مسعود په رادمخه کېدو، یو څه کنټرول شوه، خو داسې بنکاري چې د حکیم الله مسعود مرګ به دغه تشتت یو ځل بیا راژوندی کړي او د پاکستاني طالبانو صفونه نور هم ګډ وډ او د ټینګاو کچې ته به یې خورا زیان ورسوي.

هفتمین کنفرانس جهانی؛ نمایانگر تعهدات جامعهٔ جهانی در راستای تحقق صلح در کشور

نویسنده: ستار افغان

بعد از سقوط رژیم طالبان و فرستادن ده ها هزار سرباز از سوی ایالات متحدهٔ امریکا و متحدانش به افغانستان غرض تامین حقوق اساسی و پایان دادن به دهشت افگنی در سال ۲۰۰۱، کشور عزیز ما افغانستان بعد از چندین سال از یک انزوای سیاسی بیرون آمد. کنفرانس "بن" اولین نشست و تلاش برای حل بحران افغانستان پس از سقوط طالبان بود. این کنفرانس در شرایطی برگزار شد که افغانستان، فاقد تمام ساختارهای دموکراتیک و اصل حقوق بشری بود. ۹ سال پس از آن و این بار در لندن همهٔ اینها وجود دارد، و بحث محوری این است که دولت افغانستان چگونه می تواند، مسوولیت بیشتری بگیرد.

کنفرانس بن:

کنفرانس بن در دسمبر سال ۲۰۰۱ میلادی پس از سقوط رژیم طالبان به کمک جامعهٔ جهانی و در راس ایالات متحدهٔ امریکا، سنگ بنای حرکتی را گذاشت که افغانستان را از میان جنگ و آشوب به سوی صلح و ثبات و فردای بهتری رهنمون باشد. در پایان این کنفرانس، اخضر ابراهیمی که در آن زمان نمایندهٔ ویژهٔ سازمان ملل متحد در افغانستان بود، گفت: "مردم افغانستان امیدواری ها زیادی به آیندهٔ روشنتری یافتند."

کنفرانس بن، دسمبر ۲۰۰۱ تشکیل دولت موقت به رهبری حامد کرزی

کنفرانس توکیو، جنوری ۲۰۰۲ تعهد ۵/۴ میلیارد دالر کمک برای بازسازی افغانستان.

کنفرانس برلین، مارچ ۲۰۰۴ تعهد ۸ میلیارد دالر کمک برای بازسازی افغانستان.

کنفرانس لندن، فبروری ۲۰۰۶ تعهد ده میلیارد دالر و امضای موافقتنامهٔ افغانستان.

کنفرانس روم، جولای ۲۰۰۷ بررسی نظام قضایی افغانستان.

کنفرانس پاریس، جون ۲۰۰۸ ارایهٔ برنامهٔ [illegible] بازسازی و تعهد ده میلیارد دالر برای افغانستان. مهمترین دستاورد بن، برگزاری لویهٔ جرگه اضطراری، تشکیل دولت های انتقالی، موقت، انتخابی، تصویب قانون اساسی، راه اندازی انتخابات ریاست جمهوری و پارلمانی را احتوا می نماید. همه احزاب پای این سند مهم تاریخی امضا کردند و حامد کرزی رهبری افغانستان را که وارد مرحلهٔ تازه یی شده بود، به عهده گرفت.

با برگزاری نخستین انتخابات ریاست جمهوری و تشکیل شورای ملی، همه مفاد توافقنامهٔ بن به اجرا گذاشته شد. و افغانستان بعد از سه دهه، صاحب رییس جمهور منتخب و شورای ملی منتخب شدند.

کنفرانس توکیو:

کنفرانس توکیو در ۲۱ جنوری ۲۰۰۲ به میزبانی دولت جاپان و سازمان ملل متحد و با حضور نمایندگان ۵۰ کشور جهان به مدت دو روز در این کشور برگزار شد.

در این کنفرانس کشورهای کمک کننده تعهد کردند که ۴/۵ میلیارد دالر را ظرف مدت پنج سال برای باز سازی افغانستان کمک کنند.

کنفرانس برلین:

کنفرانس برلین با شرکت مقام های دولت انتقالی افغانستان و نماینده گان کشورهای کمک کننده در ۳۱ مارچ ۲۰۰۴ برگزار شد. در این کنفرانس، کشورهای کمک کننده به افغانستان، پرداخت هشت میلیارد دالر در سه سال را برای پیشبرد برنامه های بازسازی افغانستان، تعهد کردند.

کنفرانس لندن:

در اول فبروری ۲۰۰۶ کنفرانس دو روزهٔ بین المللی لندن در مورد آیندهٔ افغانستان، با اعلام بیش از ده میلیارد دالر از سوی ۷۰ کشور و سازمان جهانی، برای بازسازی افغانستان به کار خود پایان داد. در این کنفرانس، سندی به نام "توافقنامهٔ افغانستان" نیز به امضاء رسید که براساس آن افغانستان به ایجاد ادارهٔ شفاف و پاسخگو و مبارزه علیه مواد مخدر، تروریزم و رعایت حقوق بشر متعهد شده است. موافقتنامهٔ لندن بعد از موافقتنامهٔ بن، مهمترین سندی بود که دولت افغانستان و جامعهٔ جهانی آن را امضاء کردند.

کنفرانس روم:

در جولای سال ۲۰۰۷ میلادی، نشستی در روم پایتخت ایتالیا برگزار شد.

محور اصلی این نشست بین المللی، حاکمیت قانون در افغانستان بود.

کنفرانس پاریس:

در شانزدهم جون ۲۰۰۸ کنفرانس بین المللی دیگری در پاریس برگزار شد، سرکوزی، بان کی مون و حامد کرزی این کنفرانس را افتتاح کردند.

وزرای ۶۵ کشور جهان و نماینده گان ۱۵ نهاد بین المللی برای بررسی مشکلات افغانستان در کنفرانس پاریس حضور داشتند.

دومین کنفرانس لندن: کنفرانس لندن در ۲۸ جنوری ۲۰۱۰ برگزار شد، این هفتمین کنفرانس بین المللی مهم است که در ۹ سال گذشته در مورد افغانستان برگزار می شود، موضوع اصلی در این کنفرانس، بر علاوه پنج موضوع محوری:

۱. انکشاف اقتصادی.
۲. حکومتداری خوب.
۳. مبارزه با فساد.
۴. همکاری های منطقه.
۵. گفتگو با مخالفان مسلح دولت.

مسألهٔ تامین امنیت و ثبات افغانستان یکی دیگر از موضوعات اساسی را تشکیل می دهد که در این کنفرانس مسوولیت آن را به نیروهای امنیتی افغانستان و دولت این کشور واگذار نموده اند. ولی نیروهای افغان نشان دادند که توانایی تامین امنیت و به عهده گرفتن مسوولیت تامین امینت را دارند. حملات دقیق سه روز پیش از تدویر کنفرانس لندن در شهر کابل که تروریستان و جانیان مردم ملکی افغان در سر داشتند و با وجود اینکه ماه ها قبل تدابیر حمله و رساندن آسیب به نهادهای دولتی را داشتند، ولی نیروهای شجاع افغان (اردوی ملی، پولیس ملی، امنیت ملی) مانع آن اهداف شوم دهشت افگنان شدند که خواستار آن بودند.

سال سختی در انتظار نیروهای ایتلاف در افغانستان

خبرگزاری فرانسه با اشاره به شمار تلفات نیروهای ایتلاف در افغانستان در ماه جنوری، آن را نشانه یی برای در پیش بودن سال سختی برای نظامیان خارجی مستقر در این کشور توصیف کرد.

فرانسپرس در ادامهٔ مطلب خود با اشاره به نظامیان جدیدی که به افغانستان فرستاده می شوند، نوشت: در حالی که از سال جدید میلادی اعزام نیروهای جدید به افغانستان آغاز شده، در ماه جاری میلادی ۴۴ تن از نیروهای ایتلاف در نقاط مختلف افغانستان کشته شده اند و این آمار برای یک ماه بیانگر آن است که نظامیان خارجی روزهای سختی را در این کشور در پیشرو دارند.

بر اساس این گزارش، در جنوری سال ۲۰۰۹ در مجموع ۲۵ تن از نظامیان خارجی مستقر در افغانستان در درگیری با طالبان کشته شده بودند.

در ادامهٔ این تحلیل آمده است: کشته شدن ۴۴ تن در یک ماه برای خود یک ریکارد محسوب می شود و این در حالی است که دولت افغانستان و همپیمانان آن از ابتدای سال جاری استراتیژی خود را از مبارزهٔ مستقیم به توسعه و مذاکره تغییر داده اند.

در همین رابطه "ظاهر عظیمی" یکی از مقام های وزارت دفاع افغانستان می گوید: همزمان با اعزام نیروها و تجهیزات بیشتر به افغانستان، شورشیان نیز تمام توان خود را به کار می گیرند تا کشور را ناآرام کنند.

وی در ادامه افزود: زمانی که جنگ افزایش یابد، به همان نسبت مناطق بیشتری درگیر می شوند و به همین نسبت شمار تلفات نیز افزایش می یابد. هم اکنون ۱۱۳ هزار نیروی نظامی تحت قوماندانی امریکا و ناتو در افغانستان مشغول مبارزه با طالبان هستند و قرار است، تا ماه اگست، ۴۰ هزار نظامی خارجی دیگر نیز به این تعداد اضافه شوند.

خبرگزاری فرانسه در حالی سال ۲۰۱۰ را سال سختی برای نروهای ایتلاف در افغانسان پیش بینی می کند که سال ۲۰۰۹ با مجموع ۵۲۰ کشته در مقایسه با ۲۹۵ کشته در سال ۲۰۰۸ سالی خونین برای آنها نام گرفت.

در همین حال، بر اساس آمار سازمان ملل متحد، در سال ۲۰۰۹ میلادی ۲۴۱۲ غیر نظامی افغان در درگیری ها کشته شدند که این تعداد در سال ۲۰۰۸ میلادی، ۲۱۱۸ تن اعلام شده بود.

احمد مسعود استاد اقتصاد پوهنتون کابل گفت، امسال، بدترین سال جنگ در تاریخ سی سالهٔ جنگ در افغانستان خواهد بود؛ زیرا نظامیانی که به این کشور اعزام می شوند، برای بازی نمی آیند، بلکه برای افزایش فشار بیشتر بر گروه طالبان به منظور پذیرش مذاکرات صلح در این کشور مستقر می شوند.

حدود ده هزار تفنگدار امریکایی برای سرکوب طالبان و بیرون راندن آنها به منطقه مرجه در ولایت هلمند اعزام شده اند.

انتظار می رود، عملیات نظامی آنها این هفته در این منطقه و مناطق مجاوری که بخش اعظمی از کوکنار افغانستان در آنجا تولید می شود، آغاز شود.

سخنگوی وزارت دفاع افغانستان پیش بینی کرد، درگیری ها در فصل بهار تشدید شود و امسال پرتلفات ترین سال در افغانستان باشد.

احمد سعیدی تحلیلگر سیاسی در افغانستان دربارهٔ طرح پیشنهادی دولت افغانستان برای اعطای پول و شغل به افراد تسلیم شدهٔ گروه طالبان گفت، این طرح موجب می شود، افرادی از قبیل جنایتکاران به سبب برخورداری از این امکانات، خود را عضو گروه طالبان معرفی کنند؛ این پول هدر رود و در خدمت هدف مورد نظر که برقراری صلح در این کشور است، قرار نگیرد.

ملي اردو، بې سرپرسته...

لومړۍ پینبه ده او نه به یې دا اخر وي د هیواد په جنوب کې تیر کال په لسګونو تنه پولیس او ملي اردو د بهرنیانو تر بمبار لاندې راوستل شوي او وژل شوي دي چې وروسته په دې بهانه چې مور د دښمن خیال پرې کړی و، په دې موضوع غټه ډبره ایښودل شوې ده. که څه هم د حزب اسلامي ویاند منصور ویلي چې دا پینبه ددوی ملګري کړې وه چې د ملي اردو په سرتیرو کې یې ځای پر ځای کړی و خو بنایي دا خبره تر ډیره واقعیت ونه لري. د دفاع وزارت او ایساف ځواکونو په خپرو شویو اعلامیو کې دا پینبه اشتباه بلل شوې چې یو پر بل یې ددښمن خیال کړی و چې پینبه رامنځته شوه. دغه سیمه مالـه نږدې لیدلې، اوس پوښتنه داده چې دا سیمه خو له کلي او کورونو هم بهر په یوه دښته کې ده چې هیڅکله په توره شپه دښمن نه شي ورتلی او ټولې د ملي اردو او بهرنیانو پوستې پکې، دي، نو یو پر بل ولې دومره زر د دښمن خیال وشي؟ له ولسمشره نیولې تر کوچني افغان پورې دا چیغې وهي چې د افغان او بهرنیو ځواکونو په عملیاتو کې دې همغږي راشي، نو ایا دواړه لوري یو له بل سره دومره رابطه او هماهنګي نه لري چې دا معلومه کړي چې ته دښمن یې که د ملي اردو عسکر؟

دا به ډیر د مایوسۍ او نامردۍ خبره وي چې یو څوک دي خالي لاس وي او ته یې په بمونو وله، سره له دې چې هغوی به هم تر ډیره ستا د منافعو لپاره له خیل ورور سره دښمني ته ملا تړلې وي، دا چې په واشنګټن کې ستاسو مانې په امن وي او هره ورځ امریکایي ولسونه د وحشتونو ښکار نه شي، دغه عسکرو ستاسو د ساتنې په موخه خپل ورونه دښمنان ګرځولي، چې له یوې خوا یې هغوی وژني او له بله پلوه یې خپل په اصطلاح دوستان په داسې ناځوانمردانه ډول بمبارووي. دا پخواني فرسوده روسي کلاشینکوفونه چې ملي اردو پرې مجهزه ده، د اوسنیو امریکایي وسلو پر وړاندې تر خالي لاس هم بد دي، وار خو ددې شو چې بیا بمبار هم ورسره مل شي؟ او ایا دا به دوی ته ځومره د مایوسۍ خبره وه چې دومره ناځوانمردانه بمبار پرې کیده؟

د افغاني مقاماتو له قوله، پلاوی ټاکل شوی چې پلټنې وکړي، او عاملین یې باید جزا وویني، اوس پوښتنه داده چې دا به تر خپل صلاحیت لوړ کار نه وي او ایا دا ډیره غټه ګوله نه ده چې په ستوني کې بنده نه شي؟ ایا تیر کال په جنوب کې په ملي پولیسو د بمبار نتایج مالوم شول چې اوس وار ددې شو؟ سره له دې چې مور په دې لټه کې یو چې ددې هیواد ساتلو ته د خپلې ملي اردو ظرفیت او کمیت لوړ کړو خو فکر کوم چې دا ډول معاملې یوازې ددې په لاره کې خنډونه جوړول دي څو له نظامي اړخه افغانان په خپلو پښو ونه درېږي.

واقعیت خو دا دی چې دا ډول ګونګې پینبې به په خپله ددوی غرور او متکبرانه چلن ته زیان واړوي، او دا یې بنایي یو نامستقیم عکس العمل وي چې په دوهمه ورځ یې یوه افغان ژبارن دوه امریکایي عسکر وژلي دي، چې دا ډول د بې باوریو فضا رامنځته کول په خپله د بهرنیانو په ګټه نه ده، همسې یې هم په دې وروستیو کې د تلفاتو خبره له شمیر پورته شوې ده.

دا د بې باوریو فضا له دې شروع چې دښمن ته په ډیرو سیمو کې په خپله د بهرنیانو له لوري پیسې او تجهیزات ورکړل شوي او له الوتکو ورته کښته شوي یا دوی په خپله په نامالومو الوتکو کې د هیواد نورو برخو ته لیږدول شوي او نورې مرستې ورسره شوې دي، د ملي اردو تر وژلو پورې چې د وردګو پینبه یې یوه نمونه ده او له دې ورسته هم بنایي دا ډول پینبې دوام ولري چې تر دې مخکې هم رامنځته شوې دي.

ولسمشر کرزي ملا عبدالسلام ضعیف...

ګومارلی چې له طالبانو سره تماس ونیسي کرزي د پنجشنبې په ورځ د لندن په کنفرانس کې د طالبانو مشران د سولې جرګې ته وروبلل. بناغلي کرزي له شپږګل خبري مجلې سره په مرکه کې وویل، چې د افغانستان د ګاونډیانو او نړیوالې ټولنې لپاره مهمه ده، چې د طالبانو د سیمه ییزو جنګیالیو د پخلاینې په خاطر د افغانستان په پلان کې برخه واخلي.

کرزي وویل چې د طالبانو سیاسي مشران له نورو هېوادونو، القاعده او ځینو تروریستي شبکو سره ځانته خپل اړیکي لري. بنا زمونږ ګاونډیان او نړیواله ټولنه هم باید د پخلاینې په پروسه کې ګډون ولري.

کرزي وویل د دې لپاره چې طالبان د پخلاینې د نوي پروګرام وړ وګرځي، هغوی ته دا یو حتمي وارمخکې شرط دی چې له تروریستي ډلو سره هرډول اړیکي پرې کړي.

درشوت اخیستو پر مهال...

څارنوال وویل چې د یکشنبې پر ورځ په داسې حال کې چې د څارنوالۍ، د امنیه قوماندانۍ جنایي پولیسو او د ولایت مقام یو پلاوی د اقتصاد ریاست لس پنځلس مترۍ کې پټ ولاړ و، د اقتصاد رییس له یاد شوي شرکت څخه رشوت واخیست. د هغه په وینا، کله چې نومورې پیسې واخیستې، د جنایي پولیسو لخوا ونیول شو او کله چې تالاشي شو، نو درې سوه زره نښه شوې افغانۍ ترې ترلاسه شوې.

د پژواک د رپوټ له مخې، د کونړ والي سید فضل الله وحیدي د اقتصاد د رییس نیول تایید کړل او زیاته یې کړه چې اوس مهال پولیسو سره په توقیف کې دی.

له دې وروسته به بهرني...

همدا کرزي په دغه خبري ناسته کې د طالبانو له مشرانو او د حزب اسلامي له مشر حکمتیار څخه هم غوښتنه وکړه، چې بېرته خپل هېواد ته راستانه شي.

د روهې وېبپاڼې د رپوټ پر اساس، کرزي په دغه کنفرانس کې د سعودي عربستان پر رول خبرې وکړې، چې دا ګټور دی او له ګاونډیو سره زمونږ د اړیکو په برخه کې ډېر څه کولای شي.

په پای کې کرزي د پیسو په مقابل کې د وسلو د غورځولو خبرې ته اشاره وکړه، چې دا نه کومه تفرقه رامنځته کوي اونه نورې ستونزې، مستقیمًا طالبانو ته پیسې نه ورکول کېږي، بلکې دا بسپنه د سولې له پروسې سره مرسته کو ي او زمینه برابروي.

۲۰۱۰ سال انتقال مسوولیت‌های ...

و انسجام ملی در حال ترغیب‌شدن است، نیروهای خارجی می‌توانند، مسوولیت‌های مربوط به مسایل امنیتی و مدنی را به نیروهای داخلی افغانستان واگذار کنند.

آپاتورای اذعان داشت: نیروهای ناتو در افغانستان به سر نمی‌برند، تا این کشور را به سویس تبدیل کنند، بلکه برای امنیت کشورهای عضو این سازمان و مبارزه با تروریزم موجود در افغانستان حضور دارند.

په افغانستان کې 'مخابراتي' غله ونیول شول

په افغانستان کې مخابراتي شبکې وایي، دوی هڅه کوي چې نا راجستر شوي سیمکارتونه بند او له منځه یوسي.

د مخابراتو او ټېکنالوژۍ وزارت وایي، د مخابراتي شبکو د غلو له دغې ډلې نه یې د مخابراتي اړیکو څلورکوچنۍ د ستګاوې، یو شمېر مخابري او زرګونه ناراجستر شوي سیمکارتونه ترلاسه کړي دي.

وزارت وایي دغو کسانو په اسانۍ سره کولی شول، چې د خپلې کوچنۍ مخابراتي شبکې له لارې د افغان لوړ پورې چارواکو په ګډون د هر چا خبرې واوري او ثبت کړي.

د مخابراتو د تنظیم اداره وایي دغو کسانو د یو شمېر پرمختللو وسایلو په واسطه فرکونسیانې او د خصوصي مخابراتي شبکو د اړیکو، پیسې غلا کولې.

دغه کسان پر دې هم تورن دي چې له دغې لارې نه یې د افغان لوړ پورې چارواکو په ګډون د نورو کسانو خبرې او معلومات هم اوربدلی او ثبتولی شول.

د مخابراتي تنظیم د اداې اجرایوي رییس خیر محمد فیضي وویل، نني دغو کسانو د افغان حکومت وسلوالو مخالفینو او نورو جنایتکارو ته مخابراتي اسانتیاوې هم برابرولې. اوسمهال په افغانستان کې د مخابراتو پنځه شبکې شته، چې مېلیونونه خلک ته یې مخابراتي خدمتونه برابر کړي دي.

" دغه کسان چې تر دې وخته یې له دې وسایلو او تجهیزاتو استفاده کوله، زه فکر کوم چې د دوی یوازېنی هدف سوداګري او بېزنس دی، کېدای شي له دوی سره به د امنیت د اخلالولو لپاره د دوی نور مرستندویه کسان هم وي. "

بناغلي فیضي وویل دغه شبکه یې د افغانستان د کورنیو چارو وزارت په مرسته د کابل په خوشال خان مېنه کې نیولې، هغه د هېواد په یو شمېر نورو ولایتونو ک هم د دغې شبکې د نورو څانګو د شتوالي خبره وکړه، خو په اړه یې ډېر جزییات ورنه کړل. افغان چارواکي وایي نیول شوو کسانو په څلورویشت ساعتونو کې پنځه زره ډالره عاید درلود او له دوی نیول شوي توکي پنځه لکه ډالره ارزښت لري. د بي بي سي د رپوټ له مخې، له درو نیول شوو کسانو یې یو برېتانیا الاصله افغانی ښوول کېږي، دغه کسان رسنیو ته ونه ښودل شول، خو فیضي وویل، اوسمهال هغوی تر پوښتنو او کروېرنو لاندې دي.

اوسمهال په افغانستان کې د مخابراتو پنځه شبکې شته، چې میلیونونه خلک ته یې مخابراتي خدمتونه برابر کړي دي.

پر دغو مخابراتي خصوصي شبکو یوه ستره نیوکه دا ده، چې یو شمېر سیمکارتونه یې له راجستر او ثبت پرته پلورل کېږي، چې د ډېرو په ګمان د افغان حکومت مخالفین او نورې جنایت کارې ډلې دهمدغو سیمکارتونو له لارې خپل مخابراتي اړیکي برابروي.

خو دغه مخابراتي شبکې وایي، دوی هڅه کوي چې نا راجستر شوي سیمکارتونه بند او له منځه یوسي.

کرزي د امن د ملي جرګې او روغې جوړې د عالي شورا د جوړولو اعلان وکړ

ولسمشر حامد کرزي، په کابل کې د دولت له مخالفو ډلو سره د روغې جوړې په موخه، د امن د ملي جرګې او روغې جوړې د عالي شورا د جوړولو اعلان وکړ. ولسمشر، چې ورمه ورځ له لندن څخه د افغانستان په اړه په نړیوال کنفرانس کې تر ګډون وروسته کابل ته راورسېد، د سلواغې پر ۱۱مه یې په ارګ کې د یوې خبرې ناستې پرمهال د خپلو سفرونو په اړه، معلومات ورکړل

ولسمشر وویل چې د طالبانو د تحریک مشر ملامحمد عمر اخوند او د حزب اسلامي له مشر ګلبدین حکمتیار سره د روغې جوړې، هیله لري. کرزي زیاته کړه، چې په نژدې راتلونکي کې به همدې روغې جوړې ته د لارې هوارولو په موخه، په کابل کې د امن ملي جرګه جوړه کړي، چې په هغه کې به د هېواد د ټولو قومونو مشران، دیني عالمان، رونې اندي او ملي شخصیتونه، ګډون وکړي.

نومورې کې څه هم د دغې جرګې د جوړېدو نېټه په ډاګه نه کړه، خو زیاته یې کړه، چې د دغې جرګې له لارې به هڅه وشي، چې مرور کسان ببرته پخلا کړای شي. هغه زیاته کړه، چې په هېواد کې د سولې د ټینګښت پر کمېسیون سربېره یې، د روغې جوړې د عالي شورا جوړولو ته هم، مټې بڼه وهلې دي. ولسمشر وویل: «دا شورا به د هېواد ټولو ولایتونو، ولسوالیو او لرې پرتو سیمو ته ورسېږي او د ملي پخلاینې لپاره به، جامع او عملي ګامونه پورته کړي. » کرزي په دې اړه، چې له دې مخکې یې هم طالبانو ته د مذاکرې بلنه ورکړې، خو هغوی رد کړې ده، وویل چې دی به د یوه افغان او مسوول په توګه تل خپلې هڅې کوي، که هغه د یوه مرور د پخلا کېدو لامل کېږي او که د ډېرو.

کرزي وویل: «زمونږ تلپاتې هیله او غوښتنه په هېواد کې د سولې ټیکاو دی. »

نومورې د طالبانو او حزب اسلامي له هغو غړو څخه، چې له القاعدې شبکې سره تړاو نه لري، غوښتنه وکړه چې خپل هېواد ته راوګرځي او له افغان ورونو سره یوځای، د هېواد په بیارغونه کې برخه واخلي.

خو ولسمشر زیاته کړه، چې د افغان دولت پالیسي د هغو کسانو په اړه، چې له القاعدې شبکې سره تړاو لري داده، چې هغوی باید له منځه لاړ شي.

کرزي وویل: «د القاعدې او هغو ګروپونو په اړه، چې القاعدې او یا تروریستي شبکو سره لار لري او په هېڅ ډول د افغانستان، افغانانو او اسلامي نړۍ په ګټه نه دي او په ځانګړې توګه چې افغانستان له ترورېزم څخه زیات زیان لیدلی، نو دولت یې له منځه وړلو ته ژمن دی. » د پژواک د رپوټ له مخې، ولسمشر د ملګرو ملتونو د امنیت د شورا له تور لېست او یا د بندیزونو له لېست څخه د طالبانو د ځینو پخوانیو غړو د نومونو ایستل، مثبت ګام وباله او هیله یې وښوده، چې دغه پروسه باید دوام ومومي. هغه وویل، چې ده د لندن کنفرنس له ګډونوالو غوښتي، چې د ناټو تر مشرۍ لاندې ځواکونه دې په افغانستان کې خپل زندانونه او خپلسر نیونې بندې کړي. کرزي زیاته کړه، چې د هغو زندانیانو لپاره چې اوسمهال له بهرنیانو سره دي، د عدلي او قضایي ارګانونو په مشري یو کمېسیون جوړ کړي، چې هغوی حکومتي زندانونو ته انتقال کړي.

د خوړو د نړیوال سازمان کاروان وسوځول شو

د بادغیس ولایت امنیتي چارواکي وایي، چې وسلوالو طالبانو د خوړو د نړیوال سازمان (WFP) کاروان سوځولی دی.

د بادغیس د امنیه قوماندانۍ یوې سرچینې پرون سهار وویل، چې دغه کاروان تېره شپه د مقر ولسوالۍ په سنګ اتش سیمه کې درېدلی و، چې د طالبانو تر برید لاندې راغی. سرچینه وایي چې په دغه کاروان کې چې په ټولیزه توګه په کې ۲۰ موټر وو، ۲ یې په بشپړه توګه او ۵ یې یوه اندازه سوځول شوي دي. د سرچینې په وینا، د دغو موټرو دوه موټر چلوونکي نادرکه دي او یو تن د طالبانو په ډزو باندې ټپي شوی دی.

امنیتي چارواکي وایي چې دغه کاروان د بادغیس له مرکز (قلعه نو) څخه بالامرغاب ولسوالۍ ته خوراکي توکي لېږدول او ټاکل شوې وه، چې یاد شوي توکي خلکو ته (کار د خوړو په بدل) پروګرام له لارې ووېشل شي. تردې مهاله د هغو توکو اندازه، چې ټاکل شوې وه ولېږدول شي، نه ده معلومه.

د پژواک د رپوټ له مخې، دسنګ اتش د پراختیایي شورا مشر معین الدین وویل، چې وسلوال طالبان د شپې پر اتو بجو دغې سیمې ته ننوتل او د ۱۱ موټرو پر سوځولو سربېره یې یو له غنمو او غوړیو ډک موټر له ځان سره بوت. هغه زیاته کړه چې د سیمې وسلوالو خلکو هڅه وکړه، چې د طالبانو مخه ونیسي، خو د کاروان د سوځېدو مخه یې ونشوای نیولی. طالبانو تردې مهاله د کاروان د سوځېدو په اړه څه نه دي ویلي، خو عبدالمنان چې ځان د طالبانو سیمه ییز قوماندان معرفي کوي، ورمه ورځ ادعا درلوده، چې په دغه برید کې یې د ملي اردو شپږ سرتېرې وژلي او د هغوی یو رېنجر موټر یې سوځولی دی.

گوانتنامو بسته می‌شود؟

ترجمه: فرانک عطیف

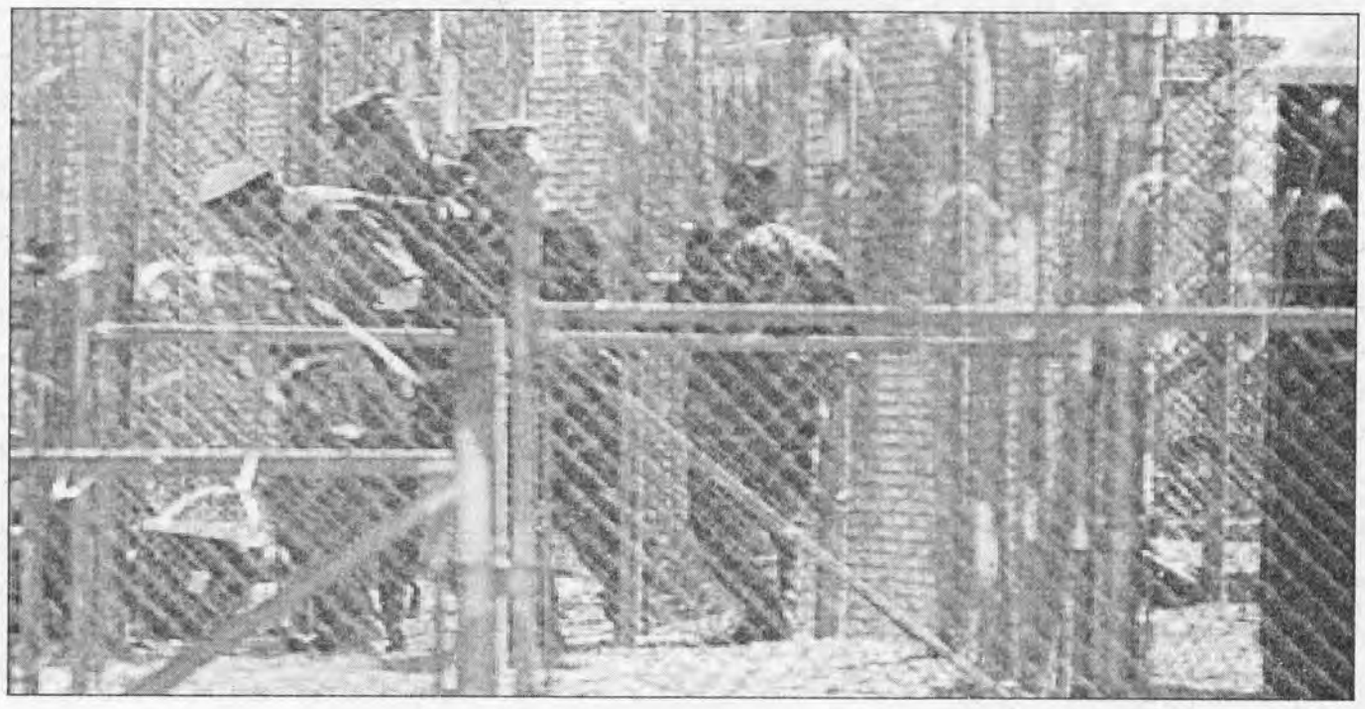

«ماتیو جی اولسن» مسوول کار گروه ایالات متحده دربارهٔ سرنوشت زندانیان باقی مانده در خلیج گوانتنامو است.

درحالی که امید به اجرای کار براساس مهلت زمانی بارک اوباما یعنی جنوری ۲۰۱۰ به بن بست رسیده، اولسن و دیگر مقام های رسمی امریکا در مکان های امن و نامشخص برای حل دوسیه های باقی مانده با یکدیگر دیدار داشته اند.

«جان منل» خبرنگار بی‌بی‌سی با او از واشنگتن در سفر به ویرجینیای شمالی همراه شد. در ادامهٔ گفتگوی این دو را در ماشین اولسن، می‌خوانید.

در این دیدار دربارهٔ سرنوشت یک یا چند تن از زندانیان گوانتنامو تصمیم خواهید گرفت؛ درست است؟

مت اولسن درحالی‌که آینه‌اش را چک می‌کند، می گوید:همین‌طور است.

در ترافیکی سنگین در بزرگراه جورج واشنگتن گیر افتاده‌ایم. رودخانهٔ "پوتاماک" را رد کرده‌ایم، اما هنوز زیاد راه مانده. آقای اولسن خبر داده که با تاخیر می‌رسد.

ماتیو جی اولسن:

"ما هر چهارشنبه جلسه داریم. دوسیهٔ زندانیان گوانتنامو را بررسی می‌کنیم و دربارهٔ وضعیت و حالت مناسب هرکدام تصمیم می‌گیریم."

اولسن ۱۲ سال در دفتر لوی څارنوال به‌عنوان وکیل کار کرده است. او در تاریخ ۲۰ فبروری ۲۰۰۹ به سمت مدیر اجرایی کارگروه بررسی مسألهٔ گوانتنامو- یکی از نقش های کلیدی در برنامهٔ پرزیدنت اوباما برای بستن این زندان منصوب شد. در جلسهٔ چهارشنبه هر هفته که اغلب در محل امنی در ویرجینیا برگزار می‌شود، هیأت بررسی، توصیه های کارگروه را مدنظر قرار می‌دهد.

این کارگروه متشکل از حدود ۶۰ وکیل، تحلیلگر و مامور است که برخی ازآنها از اعضای آژانس های استخباراتی هستند.

وقتی اوباما به ریاست جمهوری رسید، تا ماه ها کار این گروه زیر و رو کردن و بررسی دوسیهٔ ۲۴۲ مرد زندانی در این زندان بوده است.

"ما به هرچیزی که بتوانیم و در اختیار دولت باشد، رجوع و نگاه می‌کنیم و باید بگویم، یکی از چالش های ما جمع آوری همه این معلومات بود."

این معلومات دراختیار سازمان ها و آژانس های مختلف بود.

"ما در حقیقت یک شبکهٔ امن تاسیس کردیم، یک پایگاه استخباراتی، وضعیت در ساختمان های دولت ما که فقط کار گروه ما به آن دسترسی داشته باشند."

ترافیک تغییری نکرده و وسایط درواقع تکان نمی خورند، بنابراین فرصت این را پیدا می کنیم که دربارهٔ چگونگی تصمیم‌گیری به خصوص تصمیم های مهم و اساسی صحبت بکنیم.

"ما از دو زاویه بررسی و تصمیم گیری می کنیم؛ یکی بحث انتقال و دیگری بحث پیگیری و تعقیب قانونی بازداشتی‌ها."

بدین ترتیب شما مشخص می کنید که آنها بی‌گناه اند یا خیر؟

"این فرق می کند. آنچه ما بررسی می کنیم، انتقال امن فرد به خارج از ایالات متحده است که ببینیم آیا امکان‌پذیر هست یا خیر؟ اینکه آیا آنها می توانند، به کشوری منتقل شوند و آن کشور قادر است، اقدام های بازدارنده برای امنیت زندانی به وجود آورد؟"

درحقیقت تصمیم‌گیری و قضاوت دربارهٔ احتمال خطر است.

او می‌افزاید:"و سپس با احترام به څارنوال، دربارهٔ اینکه آیا مدارک و شواهد قابل قبول برای ادامهٔ تعقیب قانونی وجود دارد یا خیر، هم تصمیم گیری و قضاوت می‌کنیم"

هیأت بررسی یی که از چند مقام ارشد سازمان های دولت امریکا تشکیل شده، بایستی با اکثریت آرا تصمیم هماهنگی بگیرند. دوسیه هایی که به تصمیم نهایی نمی رسد، به کابینه ارجاع می‌شوند.

اکنون دیگر ترافیک روان شده و ما از هم جدا می‌شویم.

قبلا به من هشدار داده شده بود که فقط می‌توانم بخشی از راه را با او باشم. او توضیح می دهد: "طبقه بندی شده و محرمانه است."

ما دوباره همدیگر را صبح روز بعد ملاقات می کنیم. به نظر می‌رسد، کمی خس خس می کند.انگار خسته‌اید؟

او می‌گوید کمی سرماخورده است. ازقرار جلسهٔشان موفقیت‌آمیز بوده است.

"جلسه بیش از سه ساعت طول کشید. توانستیم تعداد قابل توجهی از دوسیه ها را بررسی و حل کنیم."

قرار شد محاکمه شوند یا آزاد؟

"دیروز دوسیه های متفاوتی داشتیم-البته من تا حدی که می توانم معلومات می‌دهم و دربارهٔ آنها صحبت می کنم. در برخی موارد نتوانستیم، موضوع را حل و فصل کنیم و به نتیجه‌یی برسیم- مثلا ما دربارهٔ یک دوسیه صحبت می کنیم، اما به یک باره به سوال یا موضوعی برمی‌خوریم که باید برویم و جوابش را پیدا کنیم و اینجاست که کار این گونه دوسیه ها را یک هفته عقب می‌اندازیم."

نگرانی ها و موارد قابل توجه در خصوص یمن:

برخی از مسایل پیچیده و مشکل بیشتر به این مربوط بوده که زندانیان گوانتنامو را به یمن برگردانند یا نه.

گفته می‌شود دو تن از زندانیان پیشین القاعده که در دولت بوش آزاد و به عربستان سعودی فرستاده شدند درحال حاضر از افراد کلیدی القاعده در یمن هستند. درست پیش از کریسمس بعد از چند ماه بحث و بررسی شش تن به یمن برگردانده شدند.

آقای اولسن توضیح می‌دهد: "موضوع یمن وضعیتی است که ما از آن آگاه بوده و از ابتدای کارما به معلومات امنیتی دسترسی داشته ایم."

براساس برخی ادعاها «عمر فرخ عبدالمطلب»، نایجریایی متهم به تلاش برای منفجر کردن یک طیاره در روز کریسمس، در یمن آموزش دیده است. بنابراین، آیا فرستادن زندانیان گوانتنامو به یمن اشتباه بوده است؟

" نمی گویم این کار اشتباه بوده یا خیر...من فکر می کنم، براساس حجم زیادی از معلوماتی که دراختیار ما هست، ما بهترین تصمیم ممکن را می‌گیریم. حتا یک مورد هم وجود ندارد که ما معلومات مربوط به دوسیه یی را فقط از یک جا به دست آورده باشیم. پیش از اینکه ما کار خود را شروع کنیم، در هیچ جایی همهٔ این معلومات یک جا وجود نداشت. تصمیم های مربوط به هرکدام از این زندانیان بدون خطر نیست. ما باید دربارهٔ اینکه در برخی موارد پیشداوری‌هایی کنیم، روراست باشیم. اما با این همه معتقدم آنچه ما انجام می‌دهیم، استفاده از افراد مناسب و نظرهای صحیح برای تصمیم‌گیری به بهترین شکل ممکن است."

درحال حاضر، کل ماجرای انتقال به یمن به حالت تعلیق درآمده است.

مهلت از دست رفته؟

کارگروه مت اولسن انتقال بیش از ۱۰۰ زندانی به دیگر کشورها را تصویب کرده و تا به حال ۴۲ تن آنها منتقل شده اند. حدود ۴۰ تن هم در فهرست محاکمه در محاکم فدرال یا کمیسیون ها نظامی قرار دارند.

مهلت یک سالهٔ اوباما برای بستن این زندان سرموعد انجام نخواهد شد، اما این وکیل وزارت عدلیه تاکید می‌کند که این تاخیر ضروری بوده است. "داشتن این مهلت یک ساله برای ما کاملا مهم بود. باید مهلتی داشتیم؛ چون داریم، تصمیم‌های مهم و دشواری می‌گیریم که فکر می کنم، در صورت نبود مهلت زمانی انجام شان سخت بود."

چین محدودیت های تازه ای برای رسانه وضع کرد.

مقامات چین بار دیگر به محدود کردن رسانه ها و خبرنگاران پرداخته اند

فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران می گوید، مقامات چینی به تلاش های شان برای کنترول رسانه ها شدت بخشیده اند.

یک گزارش جدید این نهاد رسانه یی که اخیرا منتشر شده، نشان می دهد که از زمان المپیک ۲۰۰۸ پیکنگ، مقام های چین بار دیگر به محدود کردن رسانه ها و خبرنگاران پرداخته اند.

چینی ها قوانین و مقررات جدیدی برای روزنامه نگاران و خبرنگاران منتشر کرده و روزنامه نگاران برای نوشتن مطالب جدید در مورد ناآرامی ها و جنجال ها، باید صدها دستور العمل جدید را رعایت کنند.

فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران می گوید، به عنوان مثال به روزنامه نگاران چینی گفته شده بود که برای پوشش اخبار مربوط به دوسیهٔ جنجالی شیرهای آلوده تنها می توانند، از خبرگزاری رسمی شینهوا به عنوان منبع استفاده کنند.

همچنین به خبرنگاران چینی گفته شده بود که برای تهیهٔ گزارش از زلزلهٔ سیچوان به منطقه زلزله زده سفر نکنند. در این زلزله که در سال ۲۰۰۸ روی داد، نزدیک به هفتاد هزار تن کشته شدند.

گزارش فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران که در هانگ کانگ منتشر شده، نشان می دهد که محدودیت هایی بر سر انتشار تصاویر برخی شخصیت های سرشناس نیز وضع شده است.

این گزارش خاطرنشان می کند که چین رسانه های انترنتی را هدف توجه ویژه خود قرار داده و در اغلب موارد به روزنامه نگاران فضای مجازی، کارت خبرنگاری رسمی نمی دهد و آنها را به رسمیت نمی شناسد.

سایت های اجتماعی که تجمعات اعتراضی را سامان می دهند، منجر به نگرانی مقام های چینی شده است.

طبق این گزارش، روزنامه نگاران خارجی نیز، در برخی موارد با خشونت مواجه شده و تجهیزات آنها از بین رفته است.

گزارش فدراسیون بین المللی روزنامه نگاران می گوید، اگرچه دولت چین تا حدی موفق شده، جلوی نشر معلومات در بارهٔ ناآرامی های اجتماعی را بگیرد، اما نتوانسته، مانع از آن شود که گزارش و تفسیر این اتفاقات به جهان خارج برسد.

ارادہ ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوې، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۷۰۰ ۵۹ ۶۲ ۰۵
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیري
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
گزارشگر: امان الله "ایمان" ۰۷۷۸۸۷۷۷۳۵
دیزاین : نبي "پیاوړی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.
ایمیل: erada.daily@yahoo.com

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mujib Rahman Amiri
Designer: Nabi "Paiwarry"
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com